

לעילוי
נשמת
שלמה
רפאל בן
אסתר
ת.נ.צ.ב.ה.

גליון

400

פרשת בראשית תשפ"ב

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ (א, א)

בראשית ברא - אין המקרא הזה אומר אלא דרשני, כמו שדרשוהו רבותינו ז"ל בשביל התורה שנקראת (משלי ח כב) 'ראשית דרכו', ובשביל ישראל שנקראו (ירמיה ב ג) 'ראשית תבואתו' (רש"י)

העולם נברא בשביל ישראל שיעסקו בתורה, והעולם מתקיים ומופעל מכוח עסק התורה של כלל ישראל. ולא רק עסק התורה של כלל ישראל משפיע אלא גם לימוד של כל יחיד ויחיד מכלל ישראל יש לו את הכוח לשדד מערכות.

* * *

מספר יהודי תושב הרצליה פיתוח, מנהל חברה מצליחה מאד: "החברה שבבעלותי - אותה הקים אבי, ושהפכה את משפחתנו לאמידה בכל קנה מידה - נקלעה לקשיים שאיימו על קיומה ועל עתידה הכלכלי של המשפחה. הדבר שכאב לי ביותר הוא, שמשמעות הדבר היא הוצאת אבי הקשיש מהבית המוגן בו הוא נמצא, לבית אבות סיעודי של המדינה. לא ישנתי לילות, ובוקר אחד כאשר ידעתי שהחרב מונפת עליי, קמתי מוקדם בבוקר, לקחתי את התפילין שאותן הנחתי רק במסיבת בר המצווה שלי ונסעתי לבני ברק להתפלל שחרית לאלוקים. לא הייתי דתי, אבל הגעתי למצב כזה שידעתי שאין לי שום תקווה אחרת. שאלתי עובר אורח היכן אפשר להתפלל בשעה כזו? מיד הוא אמר: "בבית הכנסת 'איצקוביץ', יש שם הרבה חדרים שבהם יש מניינים בזה אחר זה".

"הגעתי לשם, הנחתי תפילין והתחלתי להתפלל. לפתע החלו הדמעות לזלוג מעיני, בכיתי כמו שלא בכיתי מעולם. לא התביישתי מאיש, אין לי כאן שום מכר. תוך כדי תפילה שמתי לב שלידי ישב חרדי כבן 30, שבכה אף הוא בתפילתו, בכיו היה מאופק יותר, אך נראה שמשוהו מציק לו. חשבתי לעצמי, שאולי אושיט לו עזרה ואז הקב"ה יעזור לי. בסוף התפילה ניגשתי אליו ושאלתי אותו בעדינות - תוך התנצלויות על חדירה לחייו הפרטיים - מה מעיק עליך, שכנעתי אותו לספר לי, בסופו של דבר הוא נעתר וסיפר כי נקלע שלא באשמתו למצב כספי קשה והוא חייב 46,800 ₪

ואין לו מושג מהיכן יחזיר ולכן הוא מתפלל לה' שישלח לו כסף להחזיר את החובות המעיקים עליו כל כך, היות והוא אברך כולל ורק אשתו עובדת. מבלי לחשוב, הוצאתי פנקס צ'קים, מילאתי בו סכום של 50 אלף שקל ואמרתי לו: "תפדה את הצ'ק ותחזיר את החובות שלך, אבל יש לי 2 תנאים: ראשית, תרשום את המספר של המזכירה שלי, תתקשר אליה להצהיר שקיבלת ממני צ'ק - שלא אסתבר עם מס הכנסה יותר מכפי שאני מסובך, ושנית, תתפלל עלי ללא הפסק במשך היום כדי שהחברה שלי תיחלץ מהמשבר אליו נקלעה".

להפתעתי הוא אמר: "איני רוצה 'לעבוד' עליך, איני מתפלל כל היום, אני לומד גמרא בכלל רוב היום, מתפלל 3 תפילות. יש לי עוד כולל בערב, שאולי אוכל לבטלו ובמקום זה לומר תהילים עליך, הסכום שאתה נותן לי מציל אותי, אבל לא אשקר לך שאני מתפלל כל היום, אני לומד".

זה ריגש והפעים אותי, היושר שלו כבש אותי לגמרי, הייתי מספיק חכם להבין, שלימוד הגמרא של האדם הזה שווה לי כמו תפילה, אולי אפילו יותר. ואמרתי: "עזוב, תמשיך את הלימוד שלך כרגיל, אבל תקדיש אותו בשבילי".

לקחתי ממנו את המספר הטלפון בשביל להודיע לו מתי החברה עומדת על הרגליים והוא משתחרר מהמחויבות שלו. והלא יאומן קרה, באותו יום בצהריים קיבלתי שיחת טלפון מבחור בן 23. מה מתברר? שלוש שנים קודם לכן פנה אלי אביו של אותו בחור ואמר לי: "שמע! יש לי בן גאון שממציא משהו במחשבים, בוא תשקיע בהמצאה שלו ותקבל אחוזים", ובאמת בזמנו השקעתי בזה מיליון וחצי שקל ומאז לא שמעתי ממנו וגם לא התעניינתי. והנה כעת הם קיבלו הצעה מחברה בארצות הברית תמורת ההמצאה שלו והוא מתקשר לעדכן בהתפתחויות: "אתה רואה, כנראה היה לך כדאי להשקיע". ואילו אני חושב בליבי: "זה לא המיליון וחצי שהשקעתי בזמנו, אלא החמישים אלף שנתתי לאברך הזה הבוקר...". אמנם העסקה עדיין לא יצאה לפועל, אבל ידעתי שלפחות יש מישהו שלומד ומתפלל על זה. אחר חודש, בוצעה העסקה שפורסמה בכל העיתונים, החברה שבבעלותי נעמדה על הרגליים ואני נשמתי לרווחה...".

ויש המשך לסיפור הזה... כמה שנים חלפו, בני וכלתי לא זכו עדיין לפרי בטן, כל הטיפולים שעשו לא צלחו. ערב אחד

הגיע אלינו בני וביקש לשוחח אתנו, הוא אמר שהרופאים ייאשו אותם ואמרו שאין סיכוי וכעת הם חושבים לנסוע לחו"ל כדי לאמץ משם ילד. רגע לפני שיצא נפל לי רעיון, אמרתי לו: "חכה רגע", ואז בפעם הראשונה סיפרתי להם על המשבר אליו נקלעתי לפני מספר שנים... בזמנו אפילו לאשתי לא סיפרתי על אותו משבר, לא רציתי להדאיגם, הם לא ידעו כלל על הסכנה שריחפה מעל ראשם, הם ישבו מולי המומים.

אמרתי לו: "סע לבני ברק, נסה למצוא שם חרדי שלומד כל היום, תבקש ממנו שילמד ויתפלל עליך, אולי זה יעזור".

הוא חשב קצת ואז אמר: "אין שום בעיה, אעשה זאת, אבל אני נותן לזה חלון זמן של חודש, את הטיסה אני מתכוון לבטל".

חלף חודש והם עדיין לא נסעו, שבוע נוסף חולף, התקשרתי אליו כדי לשאול אותו מתי הטיסה שלהם והוא השיב: "אבא, אנחנו בדרך לבדיקות, יתכן שלא נצטרך לנסוע...".

"מה???" הייתי בהלם מוחלט, "איך זה? למה לא סיפרת?..."

- "אבא, נבוא בערב, ונספר לכם".

חיכינו במתח לערב וכשהם הגיעו בני סיפר: "נסעתי לבני ברק ב-10:00 בבוקר וביקשתי מאנשים להוביל אותי לכולל, הובילו אותי לכולל שנקרא 'כולל חזון איש'. ראיתי שם אנשים יושבים ולומדים, איש לא הביט בי, הם פשוט היו שקועים בלימוד שלהם. התבוננתי ונגעלתי על איש בן 30 לערך. כשניגש להכין לעצמו קפה, ניגשתי אליו ושאלתי אם אפשר לדבר איתו משהו אישי, וכשנעניתי בחיוב שאלתי אותו אם יש לו חובות שהיה שמח להפטר מהם, הוא השיב: "כן, יש לי משכנתא עליה אני משלם, חוץ מזה אני מסתדר".

אמרתי לו: "בוא איתי לבנק ואני פורע לך את המשכנתא".

הוא הסתכל עלי ולא זז, אמרתי לו: "אני לא עובד עליך, תבוא איתי ותראה, אני משלם לך את המשכנתא רק תתפלל עלי שיהיה לי ילד".

- "אני מאמין לך אבל אם לא אכפת לך אנחנו לומדים עד 13:00, והבנק פתוח עד 13:30".

חיכיתי כמו ילד טוב במשך כשלוש שעות, לא חשבתי שיגיע יום, שמישהו יגרום לי לחכות לו כדי לתת לו כסף - במקום לרדוף אחרי... בשעה 13:00 הלכנו לבנק ופרעתי לו את המשכנתא כולה, מיד אחר כך נכנסנו לטיפול נוסף ולפני שבוע התברר שכנראה הוא הצליח, אך כדי להיות בטוחים, חיכינו שבוע נוסף, היום הלכנו לבדיקות והנסיעה כנראה מיותרת". קשה לתאר את ההתרגשות והדמעות שנשפכו באותו מעמד, הרגשתי שיש לי חלק בנס הזה, בכך שפתחתי את סגור ליבי וסיפרתי מה הציל אותי.

'אָמץ אברך' הייתי קורה לסיפור הזה אף שאיני בטוח לגמרי מי כאן מסייע למי... [מתוך 'אנשים מספרים ע"ע"]

גם במעשה הבא נראה את כוחו של עסק התורה והשפעתו בכל העולמות: בין דמויות המופת אשר פעלו בבני ברק והותירו בה את חותמם נמנה רבי **בן ציון במברגר** זצ"ל, שכהן כמשגיח בישיבת פוניבז'. אישיות בעלת קומה היה הגאון הצדיק, יהודים רבים מצאו בו כותל לצרותיהם והוא מצידו עשה ככל שביכולתו להקל מעול סבלם ולעודדם בדרכו המיוחדת.

יהודי תושב בני ברק שעבר תלאות רבות בחייו, היה גם הוא מקורב אל הרב במברגר זצ"ל. אותו יהודי לא זכה ללמוד תורה מינקותו עקב מאורעות הימים ההם והנסיבות שהתגלגלו בעקבותיהם. הרב קירבו ועודדו כפי שנהג עם כל מכריו הרבים. לימים, הלך היהודי והזקין ונפל למיטת חוליו, כאשר מצבו הבריאותי מדרדר והולך. משהגיעה השמועה אל הרב במברגר זצ"ל, החליט לשים את פעמיו אל ביתו של אותו מכר חולה, לבקרו ולסעדו ולקיים בכך מצוות 'ביקור חולים' בהידור. ואכן, שעה של קורת רוח היתה לו לקשיש, זמן רב לא חווה כמו אותה שעה, פניני חכמה והארת פנים, שמחת לב והשתתפות בצער שיצאו מפי המשגיח, חברו להם למצוות 'ביקור חולים' מהודרת. לפני צאתו של המשגיח הנערץ, ביקשו החולה כי ימתין מעט מאחר ובקשה לו אליו. כמובן שרבי בן ציון נענה בלבביות האופיינית לו והמתין לדבריו של האיש. הקשיש החווה בידו לעבר הכרית שלמראשותיו. "שם" - אמר - "נמצאים הזכויות שלי".

רבי בן ציון קירב את אוזניו לשמוע את קולו החלוש של החולה שדיבר כממתיק סוד, וכה היו דבריו: "כבוד הרב הרי יודע כי מעודי תמיד עסקתי בעשר אצבעותי להביא טרף לביתי ולפרנסם כיכולתי. אולם, ללמוד תורת ה' בעצמי לא זכיתי לדאבוני. לכן, חסכתי לי קופה קטנה של מזומנים שישמשו זכות עבורי בבוא יומי".

תוך כדי דבריו שלף הישיש מעטפה עבה שהכילה תוכה חבילה הגונה של שטרות מרשרשים והושיט אותה לרבי בן ציון כשהוא מוסיף: "בטוחני שכשאלך בדרך כל הארץ, כבוד הרב יידע אל נכון מהו הדבר הטוב והמועיל ביותר עבורי".

המשגיח, שהיה עדיין נרגש, הנהן בראשו וענה: "אכן כן, יהי לך סמוך ובטוח כי אמלא רצונך בשלמות".

השניים נפרדו בהתרגשות מרובה ולא עברו ימים מרובים ובדמעות שליש ליווה רבי בן ציון את הישיש למנוחתו האחרונה. בשובו לביתו חשב הרב בדעתו מהו הדבר המועיל ביותר אשר ייטיב בתכלית לנשמתו של אותו יהודי יקר. לבסוף גמלה בלבו ההחלטה. הימים, ימי תחילת ה'זמן', ובישיבה החלו ללמוד מסכת קידושין. כידוע, כפי ש'אין הקומץ משביע את הארי' כך אין הספרים מספיקים לבני הישיבה, לכן קם רבי בן ציון ועשה מעשה, ובכסף הרב שהופקד בידו רכש ארון ברזל רחב מידות בעל מדפים

לפנינו מעשה מדהים אותו מספר בעל המעשה בעצמו, משה י. מתל אביב: "היה זה לפני כשנה ושבעה חודשים בדיוק. חזרתי לביתי שבצפון תל אביב - אחר יום עבודה ושעת לימוד, עליה אני מקפיד מידי יום בכלל 'פתח הדביר' שבבני ברק. אכלתי ארוחת ערב, ישבתי קצת עם המשפחה ועליתי לישון כמו בכל ערב רגיל. והנה, לאחר כמה שעות שינה, אני חולם חלום מפחיד שמצליח להעיר אותי לחלוטין מהשינה. יצוין שאיני טיפוס שחולם חלומות ובטח לא מתרגש מהם, ובדרך כלל אני ישן שינה רצופה וסדירה, אלא שדווקא באותו לילה, הצליח החלום להפסיק לי את השינה לחלוטין. אני מבין שזה היה רק חלום ומנסה לחזור לישון. אלא שבאותם רגעים, אני מרגיש לחץ חזק ביותר באזור הלב. היתה זו הרגשה כאילו לוקחים מלקחיים ומנסים לכווץ לי את הלב בכל הכוח וללא הפסקה. לא התרגשתי מכך כלל, מפני שידעתי כי כמעט כל אדם מרגיש לפעמים רחוקות תחושות דומות בגוף. הנחתי את הראש על הכרית כשאני מנסה להירדם שוב, אך הכאב והלחץ באזור הלב לא הפסיקו".

"השעה היתה 01:00 בלילה, כשכולם בבית ישנים, ואינני יודע האם להתייחס להרגשה הזו או לא. אני אדם שלא לוקח דברים קשה בדרך כלל, אך אל תשאלו אותי למה, אבל הפעם הרגשתי כי אם ה' העיר אותי פתאום ככה באמצע הלילה מחלום - דבר שלא קורה כמעט בכלל, כנראה יש פה משהו משמיי. לא חשבתי פעמיים, ירדתי לרכבי והחלתי בדהירה אל בית החולים 'איכילוב', כשאני לא עוצר ברמזור אדום, אלא נוסע במהירות אל בית החולים, כשהלחץ החזק בלב לא פוסק. הכבישים היו כמעט ריקים ואני לא עוצר כלל ונוסע ללא הפסקה, מפני שאיני יודע מה קורה איתי...".

"לאחר כחצי שעה של נסיעה, הגעתי עם הרכב עד דלת הכניסה של בית החולים 'איכילוב', יצאתי מהרכב אפילו בלי לסגור אותו, וברגע שדרכתי על מפתן הכניסה של הבית החולים, פשוט התמוטטתי ונפלתי במקום... באותו רגע, צוות שלם של הצלה רץ לעברי והחל לבדוק את מצבי ולערוך בי טיפול ולאחר בדיקה קצרה גילו הרופאים כי אחד הצינורות המתחבר אל הלב אטום לגמרי, וכי בעוד רגעים ספורים עתיד אני לסיים את חיי, חלילה. מיד הובהלתי לחדר ניתוח במחלקת טיפול נמרץ, שם גילו כי אטימה שלימה של שומן חסמה את מעבר הדם אל הלב, בעקבות הצטברות שומנים, עישון וכדומה שסתמו את מעבר הדם ללב. פתחו לי את הסתימה, כשהם מגדירים זאת כנס רפואי... ומה הפלא היותר גדול? הרופאים מגלים כי עברתי התקף לב בשעת השינה, והיה זה התקף כזה שלא ניתן לחוש אותו או לדעת על קיומו...".

"איך ידעת לקום באמצע השינה, בשעת התפרצות התקף הלב ולרוץ אל בית החולים?", שאלו הרופאים בהלם, "דע לך כי אם היית ממשיך בשינה כרגיל, לאחר כחצי שעה היית

רבים, ובד בבד קנה גם גמרות רבות וספרי ראשונים כמו רשב"א וריטב"א וכדומה בכמות נכבדה לשימושם של בני הישיבה.

לאחר ימים מספר, בהם הגו בני הישיבה בספרים החדשים, הגיע רבי בן ציון לישיבה ופניו אינם כתמול שלשום...

"זה פשוט לא יאמן" - שמעו אותו מקורביו לוחש לעצמו שוב ושוב.

רבי בן ציון ניגש אל ארון הספרים, וליטף את אחד הספרים החדשים שעמדו על המדף מולו וחזר ואמר: "זה פשוט לא יאמן".

"הלילה" - סיפר המשגיח - "ראיתי בשנתי את דמותו של היהודי הקשיש שהלך לבית עולמו, וכשהוא נמרץ ומלא חיות, החל ללמוד בפני מסכת קידושין - הנלמדת בישיבה במלא המרץ והחיות".

"בוודאי" - אמר רבי בן ציון לקהל שהתאספו סביבו - "בזכות מאות הבחורים שלמדו בספרים שנרכשו מכספו לעילוי נשמתו, זיכוהו מן השמים ולימדוהו את הכתוב בהם, אף שמימיו לא למדם".

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר (א, ג)

בשבת בראשית, נעמד האדמו"ר הגה"צ רבי נח מלכאוויטש זי"ע, על מרכז הבימה ועורר את קהל שומעיו בדברי חיזוק ויקדי להבות אש ואמר: "כתוב בפרשה - 'ויאמר אלוקים יהי אור', ופירושו, כי לעיתים נמצא היהודי בחשכה וקושי גדול, עד אשר אינו רואה שום קצה אור ושום תקווה. אך אז, כבן של מלך מלכי המלכים, מרים הוא את עיניו לשמיים ושופך שיחו: "ריבונו של עולם, אבא, אני מבקש ממך שתרחם עליי!... עד מתי אהיה שרוי בחשכה כה גדולה, אנא קלי האר עיני וליבי להרגיש את אורך ורחמיך בתוך החושך הגדול", ואז כשיוצאת תפילה שכזו מעומק ליבו הטהור, מתקבלת התפילה ועולה עד כסא הכבוד, ואף אם אינו נושע מיד, הרי שבוודאי ובוודאי שהבורא יתברך מאיר לו אור גדול בתוך החושך אשר מנחם אותו כי ה' יתברך לא עזבו, אלא נמצא עמו בתוך הצרה והצוקה. או אז חתם הצדיק ואמר: "זוהו כוונת הפסוק: 'ויאמר - אלוקים', כאשר אדם נמצא בחושך וצועק לבורא, אזי מיד מתקיים - 'יהי אור', שה' יתברך מאיר לו באורו הנעים חסד ורחמים מתוך החושך ומתמתקים מעליו כל הדינים.

ועפ"י דרכו ניתן להוסיף שאם נתבונן נראה שהנהגתו של הקב"ה היא הרבה פעמים באופן כזה שאדם מרגיש שהוא חייב לעשות משהו, והוא עצמו אינו יודע מדוע החליט מה שהחליט, ולבסוף מתברר שעשה את הצעד הנכון, והכל משום שאור ה' האיר בנשמתו וכיוון אותו להצלחתו והצללתו, וזה ג"כ נכלל ב'ויאמר אלוקים יהי אור, ויהי אור'.

כבר מת, ובבוקר היתה צריכה להיות הלוויה - ר"ל, אם כך, כיצד התעוררת וידעת להגיע הנה?"

רועד ונרגש כולי, סיפרתי להם את יד ה' והשגחתו הפלאית אשר העיר אותי בפתע פתאום מתוך חלום מפחיד, למרות שאין זו דרכי להתעורר מחלומות, ולמרות שרציתי לחזור לישון, האמנתי שאם ה' העיר אותי באופן מוזר, ואני חש לפתע בכאב, עליי לרוץ הנה. כשאני נזכר בכך אני רועד כולי - חשבו לרגע, כמה ריחם עליי ה' שהעיר אותי מהשינה בזמן ולא יותר מאוחר, ואף יותר מכך, כיצד נתן לי את הרעיון לנסוע בטיסה וללא הפסקה, כשאני רועד מלחשוב מה קורה אם הייתי מתעלף כמה דקות לפני זה, כשנסעתי בכבישים המהירים - הלא היה זה נגמר בטרגדיה נוראית עוד יותר... ה' יתברך הרחמן והטוב, נתן לי לתפקד ולחיות עד לרגע ולשניה בו הונחה כף רגלי על מפתן בית החולים, שם נסתם המעבר אל הלב לחלוטין, ושם מיד קרסתי ונפלתי. כמה גדול ה' וטוב, וכמה יש להודות על כל רגע בו זכינו להיות בניו של הבורא אשר יש עלינו דבר נפלא הנקרא - 'השגחה פרטית' אף בשעת השינה, ואף בשעת הנסיעה. ה' יתברך לא עוזב אף יהודי גם שנראה לו שהכל חשוק ומעורפל, כי גם בתוך האפילה - שם נמצא ה' יתברך, אשר כל מה שהוא עושה לנו, הוא אך ורק לטובה! וכל אשר נותר לנו הוא רק לסמוך עליו ולהודות לו על כל הניסים שעושה הוא עמנו מידי יום ביומו. [מתוך 'טוב לחסות בה']

וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה (ו, ז)

בדור המבול היתה זו גזרה לרעה, אבל בדורות האחרונים חיים של 120 שנה הם בדרך כלל ברכה...

* * *

אדם נשוא פנים ורם מעלה היה רבי יחזקאל. מלפנים כיהן בראשות ישיבה בהונגריה, ואחר מלחמת העולם שהחריבה את ארצו, עקר לארצות הברית והקים בה בית מדרש וקהילה נכבדה. ידע רבי יחזקאל שרבים היהודים שהיגרו לארצות הברית עוד לפני שנות המלחמה, ביניהם כאלה שעוד ראו את גדולי העולם באירופה שלפני השואה, לכן היה משתדל לתור ולבקר אחרי שרידי אותם דורות, כשהוא נוסע מזמן לזמן בין בתי אבות הפזורים להם פה ושם בניו יורק רבתי ובנותיה. ואכן, היה שגרר לנסיעותיו. יותר מפעם אחת מצא ישישים שזיכרונם עוד שפר עליהם, ואלו חלקו עמו את שראו עיניהם ושמעו אוזניהם אצל צדיקי הדור וגדולי עולם בימי תפארתה של היהדות באירופה. באחד ממסעותיו, הגיע עד בית אבות ותיק באחד מפרבריה של ניו יורק. כשבירר אצל ההנהלה בדבר הימצאותם של יהודים ישישים יוצאי מזרח אירופה, סיפרו לו כי אכן מתגורר אצלם יהודי ישיש מופלג שעבר זה מכבר את שנתו המאה ועדיין לא כהתה עינו ולא נס לחו. ביקש רבי יחזקאל להיפגש עמו, ושעה שהיסב עמו ליד שולחן אחד, הפתיע אותו הלה בבקשה תמוהה: "רבי, התפלל עלי שאמות...!".

"וזאת למה?" התחלחל רבי יחזקאל, ואותו יהודי סיפר לו סיפור מופלא: "בשנותי הצעירות, התגוררתי אי שם באחת מעיירותיה של גליציה. בכל חג ומועד נוהג הייתי להסתופף בצלו של הקדוש הגה"ק ה'דברי חיים' מצאנז. כך בשבתות מיוחדות, במועדי השנה ועל אחת כמה וכמה בימים הנוראים.

באחת השנים, כאשר שהיתי בצילו של הרבי בראש השנה, היה שם קהל עצום, וכאשר הרבי נכנס לעריכת השולחן בליל ראש השנה, היו על השולחן חלות רבות על מנת לבצוע מהן לקהל המסובים הגדול. דא עקא, לרוב טרדות היום איש לא השחז את הסכין, ולפיכך חיתוך החלה עלה בידי הרבי בקושי רב, וניכר היה שהדבר מסב לו מורת רוח. לא אמרתי דבר לאיש, אך בליבי שמרתי את הדבר, ולשנה הבאה כאשר הגעתי לצאנז בערב ראש השנה, נכנסתי לבית הרבי, ביקשתי מעם בני הבית את כל הסכינים והלכתי להשחזם עד שהיו כולם חדים יפה יפה.

בליל ראש השנה, כאשר נכנס הרבי לעריכת השולחן, שוב הסתופפו סביבו קהל רב, ושוב היו על השולחן חלות רבות כדי לחלק מהן לכל הציבור. אך בשונה מהשנה שעברה, בה חיתוך החלות ארך זמן רב בשל הסכינים הקהות, הרי שהשנה עלתה המלאכה יפה בידו של הרבי. הסכין המושחזת כהלכה, חתכה את החלות במהירות.

לפתע, עצר הרבי ממלאכתו וקרא בקול גדול ובחריפות: "ווער האט דאס געמאכט...?" [מי עשה זאת? מי השחז את הסכינים כ?]. שקט השתרר בהיכל, וגם אני נבהלתי לרגע מקריאתו החדה של הרבי. אולם הרבי לא וויתר וחזר שוב על שאלתו. לא נותרה לי ברירה וניגשתי אליו בברכיים כושלות. אך הרבי האיר לי פנים וברכני בברכה נדירה: "לפי שגרמת לי קורת רוח, תזכה להאריך ימים עד מאה ועשרים שנה! ולמען תהיה זו ברכה בשלמות, הנני מוסיף ומברכך שלא תראה במותם של ילדיך על פניך!".

התרגשתי היטב מברכתו של הרבי, ואכן מאום לא נפל מדבריו. הוא הסתלק לשמי מרומים כעבור כמה שנים, ואילו אני שרדתי את שתי מלחמות העולם, והנני כיום כבר בן מאה ושש עשרה שנים, ולא זו בלבד, אלא אף בני שוכן כאן עמנו בבית אבות זה, והוא כבר בן תשעים ושמונה שנים, והננו שנינו בבריאות איתנה ועם כל זאת מבקשים אנו נפשנו למות, לפי שאלו כבר שנים שאין בהן חפץ וכבר אין לנו טעם בחיים אלו".

הישיש סיים את סיפורו המרעיש, ורבי יחזקאל שכמובן לא נענה לבקשתו, להתפלל עליו שיתקצרו ימיו, שמר בליבו את הדבר וזכר את אותו מעשה. כעבור כמה שנים הזדמן שוב לבית האבות, ובירר אודות אותו ישיש ובנו וכה סיפרו לו אנשי ההנהלה, כי ביום הגיע אותו ישיש לגיל מאה ועשרים נפטר לבית עולמו. למחרת נפטר בנו, ויהי לפלא... ממש - 'צדיק גוזר והקב"ה מקיים'!. [מתוך 'תבונות' - ר"ה]